

KUKÁTKO

ZPRAVODAJ XIII. NÁRODNÍ PŘEHLÍDKY
AMATÉRSKÉHO ČINOHERNÍHO DIVADLA PRO DĚTI

LISTOPAD 1994

2
číslo

*Scénáristka, režisérka
a hlavní role v jedné osobě*

Divadelní soubor
Prameny Osvětové be-
ník se objevil na prknech
lova divadla poprvé vče-
ra od 16. hodin. Na Po-
pelku jej přivedla vedoucí souboru Ludmila Liberdová,
která je zároveň scénáristkou, režisérkou a hlavní po-
stavou v pohádce o Královně z talismanu. Sjedení
těchto funkcí se nevidí příliš často a tak jsem požádal
Ludmilu Liberdovou o rozhovor.

□ **Vystupujete v Rakovníku úplně poprvé. Mohla
byste nám říci něco bližšího o souboru, který jsme
dnes viděli?**

Soubor vznikl v roce 1992. Původně však vznikl jako
soubor junácký. První naše představení se týkalo legen-
dy Svatého Jiří na počest skautského dne. Našel se do-
statek ochotných lidí a lidí, kteří nám fandili, pustili jsme
se do hraní naplno a pak už to šlo dál. V podstatě má
soubor dnes ve svém středu děti, které nej-
sou všechny členy skautské organiza-
ce, ale snažíme se s nimi spo-
lupracovat také. Ráda
bych však zachovala
tradici v tom, že gró sou-
boru by skauti tvořili i na-
dále. Je to taková pojistka
do dalších akcí, kdy skauti
fungují i při jiných příležitos-
tech, kde máme možnost obo-
hatit skautský program a tak
dále. Takže, to co dnes vidíte,
to byla půlka souboru, ta starší
půlka souboru. Ti malíci chudá-
ci, kteří nemají více než 10 let, ti
čekají, až skončíme s touto pohád-
kou, abychom konečně začali něco
nacvičovat s nimi. Dnes situace vy-
padá tak, že Rakovník je takovým zá-
věrem naší bohaté sezóny a

teď že začnu něco studovat s těmi ma-
ličkými dětmi. Snad přivezu do Rakovní-
ka také nějaké obsazení s nimi.

□ **Jak to přišlo, že jste zároveň autorka, režisérka
a hrajete hlavní roli. Není to příliš těžké?**

Je to těžké, je to vždycky těžké, protože každý režisér
by byl nejradši, kdyby mohl pouze režirovat. Ale vzhle-
dem k tomu, že se nepodařilo najít takovou osobu, která
by splňovala moje představy o hlavní postavě, tak jsem
to nakonec vzala sama. Ale nelituji toho, mě se to hraje
nesmírně dobře a myslím si, že právě díky tomu, že mám
takové báječné lidi vedle sebe. Na zkouškách to bylo vel-
mi dramatické, z počátku, než se to vlastně dá dohroma-
dy, si člověk myslí, že to nebude mít ten požadovaný,
potřebný tvar a tu jiskru, kterou jsem jako autorka měla
na mysli. Myslím si, že se to alespoň do určité míry po-
dařilo. Děla-
u dě-

li jsme mnoho škrťů - musela jsem to
lat podle schopností a projevů těch
malých herců. Některé věci jsem
musela

měnit, pozměňovat repliky,
protože jsem zjistila, že někdo
není schopen dát přízvuk tak,
jak já potřebuji. Proto jsem to
musela změnit, aby myšlen-
ka zůstala zachována a aby
byl vznikl slušný výsledek.
Hry píšu už dlouho, takže
pro mě je řekla bych
snadnější psát hru, kte-
rou píši rovnou pro sou-
bor, než nějakým způ-
sobem upravovat
hru, která je již na-
psaná. Řekla bych,
že i do budoucna
bych pracovala
tímto způsobem
dále, protože
pro mě to je to
s k u t e č n ě
praktičtější.

Děkuji za
rozhovor.

Program na sobotu

Sobota 12. listopadu 1994

10.00 hodin - Tylovo divadlo
Josef Čapek

O TLUSTÉM PRADEDEČKOVÍ

DS MěKS Němčice nad Hanou

13.00 hodin - sál Kulturního centra
Astrid Lindgrenová

KARKULÍN ZE STŘECHY

Divadelní studio D3 Karlovy Vary

14.30 hodin - sál Kulturního centra
Lubomír Feldek

O ŠKAREDÉ PRINCEZNĚ

DS ŠTĚK a spol. Hranice na Moravě

18.00 hodin - Tylovo divadlo
NESOUTĚŽNÍ PŘEDSTAVENÍ
Vítězslav Nezval

MANON LESCAUT

aneb VÝPISKY Z NEZVALA

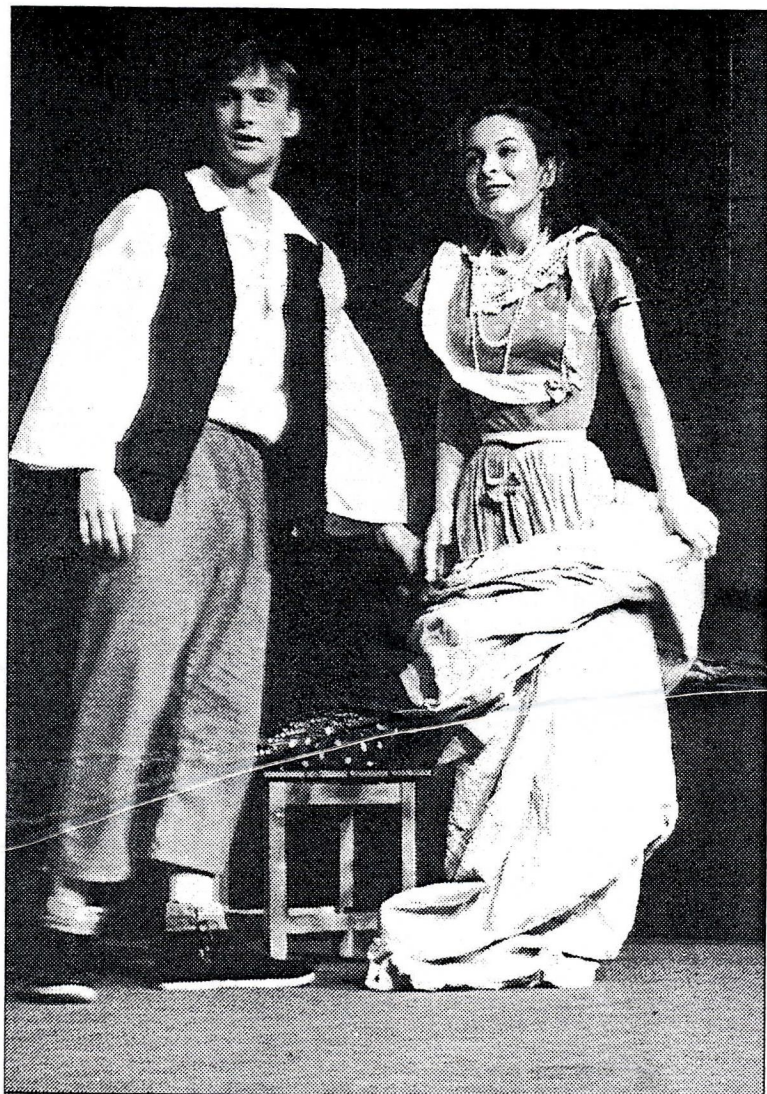
Divadelní shluk Dovejvrtky Praha

Omlouváme se

Divadelnímu studiu D3 Karlovy Vary za to, že v Kukátku číslo 1 vypadlo jejich představení KARKULÍN ZE STŘECHY. Pro upřesnění uvádíme celý sobotní program včetně náhrady za představení Čtvrté přikázání.

Dětská porota

je složena z dětí z Dětského domova v Novém Straševě. Každý den ráno je do divadla přiveze autobus, aby je pak zase večer po posledním rozborovém semináři odvezl zpět. Porotu tvoří 10 dětí, z toho jsou 2 chlapci a 8 děvčat ve věku od 8 do 11 let. Vedoucí poroty je Jana PAZDERNÍKOVÁ, ředitelka Žižkovského divadla TGM a její asistentkou je Šárka PELANTOVÁ, studentka Střední pedagogické školy v Berouně.

Hodnocení odborné poroty

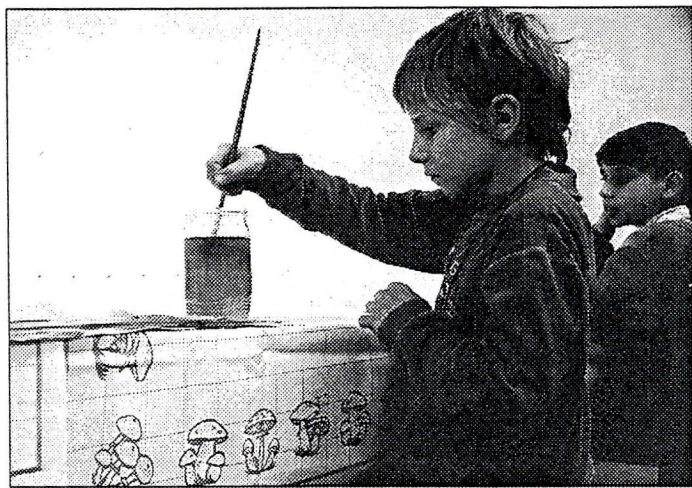
O ŠEVCI ONDROVI ...

Zahajovacím představením POPELKY 1994 byla inscenace hry Zdeňka Kozáka O ŠEVCI ONDROVI A KOMTESCE JULINCE Divadelního souboru MÁJ z Prahy. Soubor s dlouholetou tradicí, s velmi dobrým kultivovaným hereckým "materiálem" si v tomto případě bohužel nevybral příliš šťastně. Hra Zdeňka Kozáka (nechce se mi napsat pohádka, protože opravdu pohádkového je v ní vskutku málo) oplývá mnoha slovy na straně jedné a téměř úplně postrádá dramatickou situaci - to jest prostor pro jednání dramatických postav. Příběh i jednotlivé motivy jsou natolik "zesvětšeny, zcivilizovány", že zůstává pouze na inscenátorech jak se jim podaří z tohoto textu vytvořit pohádku s tím vším, co k ní patří.

Divadelnímu souboru Máj se tento problém vyřešit bohužel nepodařilo. Inscenace se ve svém výsledku opírá pouze a právě o text (po právu krácený). Herci jsou vedeni v jednoduchém aranžmá, které slouží jednotlivým slovním informacím, chybí pohádkové "čarování", není využita hudební resp. zvuková rovina inscenace.

Stejně poplatné textu, vlastně pouze ilustračně působící je scénografické řešení. Jednotlivá prostředí jsou vytvářena vždy se stejným půdorysem, díky němuž sledujeme vlastně jen plošné aranžmá postav.

Kateřina Fixová

Postřehy z dětské poroty

O ŠEVCI ONDROVI A KOMTESCE JULINCE

Příběh byl dětem srozumitelný s výrazným zapamatováním si jednotlivostí. Nejvíce se líbili čerti a Ondra a Julinkou.

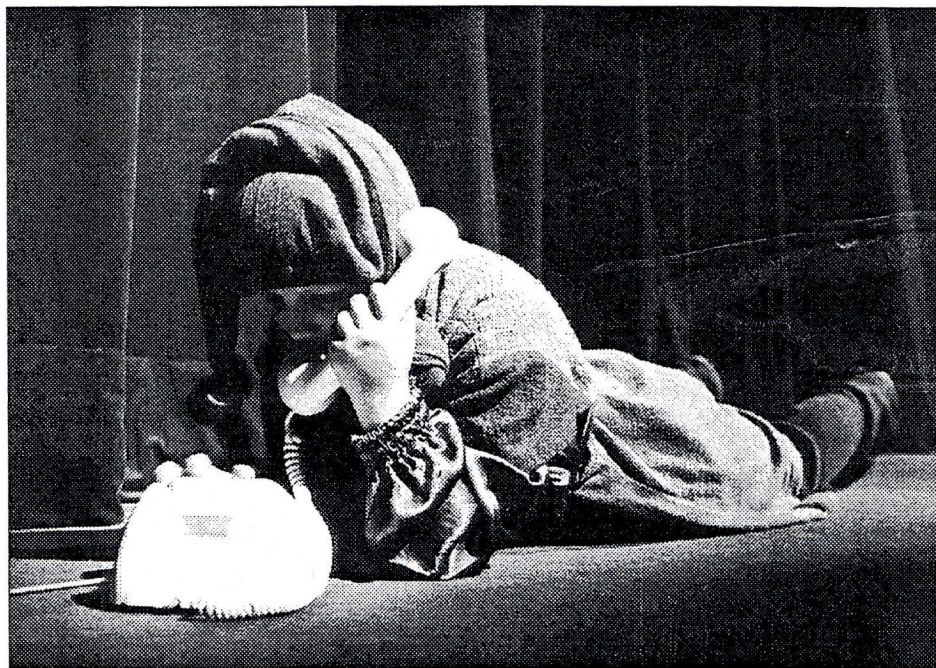
Děti vymýšlely jiné názvy:

- Komteska na svatbě
- Komteska v pekle
- Tři páry bot za jeden den

KRÁLOVNA Z TALISMANU

Děti se těžko orientovaly v prostorách: vládce, můzy, bufetačka apod. Inscenace je podle dětí určena dětem zhruba od 10 do 12 let, protože mnohé výrazy byly pro mladší děti nesrozumitelné:

- je to drastický
- děsná sranda
- Talismanka byla skvělá
- neslyšely jsme počátek a to, že talisman není, nám řekla až královna.

Hodnocení odborné poroty

KRÁLOVNA Z TALISMANU

Polámal se mi talisman, už mi nepřináší štěstí. Zvedl jsem telefonní sluchátko a volám skřítkovi, aby ho opravil.

“Dobrá, řekl skřítek, ale musíš si poslechnout jeden příběh a pak ti talisman opravím.”

Tak tedy poslouchám příběh o královně Hedvice, které chce mocichtivý mistr Merkurio na základě poslední vůle jejího zesnulého manžela sebrat vládu nad jejím králostvím a ještě si jí chce vzít za manželku a ještě chce provdat její dceru Markétu za tlustého prince Lumíra. Královna však dceru rychle zasnoubí s hofmistrem Martinem (ví o jejich tajné lásce) a následující den chce provést korunovaci Martina a dcery.

Tak, a problém s Merkurii je vyřešen. Ale ouha. Z mého talismanu vyleze Talismanda (kde se tam jen vzala?), sebere královně tělo, duši uvězní v hladomorně a sama použije královnino tělo k tomu, aby se chopila moci..., začínám mít z dalšího děje tak trochu zmatek, čili chaos. Sleduji totiž divadelní představení divadelního souboru Prameny z Osvětové besedy Jeseník a to autorskou pohádku Královna z talismanu, kterou napsala, režisovala a také hrála hlavní roli paní Ludmila Liberdová.

Touto pohádkou nám chtěla říct, že přílišná víra v talismany není dobrá, a že talisman máme brát pouze jako hračku. Což je ovšem demonstrováno na talismanu samotném, který v sobě ukrývá čarodějnici Talismandu, která vlastně způsobí (možná nechtěně) potrestání zlého mistra Merkuria, (že by přece jen byl talisman k něčemu dobrý?). Přesto královna Hedvika na talismany nevěří a vysvětlí mi, že přece jen bude lepší, když budu talisman používat pouze jako hračku.

Myslím si, že největší problém této inscenace je už v textu.

Autorka ve svém díle navršila, shromáždila, posbírala, nakupila velkou kupu motivů, situací, moralit a problémů, které ji trápí a na které chce upozornit, že vznikla směsice všech možných žánrů. Takové velké klubko nití a přitom by stačila jedna nit, která má začátek a konec, a byla by dětskému divákovi srozumitelná. Někdy méně znamená více, jak trefně podotkl pan Hlávka. Hra by měla vést k určitému smyslu, měla by mít svůj řád a logiku.

Hra je také zahlcena spoustou slov. Mnohé je pouze řečeno nikoli zahráno - zdivadelněno. Velká moudra z jeviště jen slyšíme, ale nevytušíme je z jednání postav.

Zkrátka, když je dobrý text, je polovina úspěchu zaručena. Režiser má na čem stavět, dramaturg je bez práce, scénograf příjemný oříšek k rozlousknutí, herci mají o čem hrát a spokojený divák na co koukat.

A nyní už již dost kritických slov a obraťme (obraťte) list.

Na souboru Prameny je velice sympatické s jakou chutí se všichni jeho členové a krásné členky pustili do tak náročného úkolu.

Doufám, že neztratí svou vitalitu a pustí se s vervou (po pečlivé dramaturgické rozvaze nad autorským textem) do další inscenace pro děti.

Paní autorko, režiserko i herečko, je krásné, že máte v souboru tolik mladých lidí, važte si toho a držte si je.

Držím Vám palce (i když nemáte ráda talismany).

Petr Mlád

A je to!

“Bylo jednou jedno maličké království a v něm žil král a ten měl dvě dcery...” tak nějak začínala naše pohádka Sůl nad zlato a já jako Kořenářka jsem stála připravena za paravanem a pozorovala děti v hledišti jak mají pusy dokořán, jak jdou s postavou, mají za ni strach a potom ta úleva když vše dobře dopadne. Viděl jsi to někdy? Dětský divák je bezelstný a upřímný..., řekla mi Jarka Mikešová a o žádnou publicitu nestála. Vždyť jsme tu jako doma, namítl jsem a pokračoval.

Ty ráda hraješ pohádky a už si jich asi hodně odskočila, vidíš?

Na kterou postavu nejraději vzpomínáš?

Asi na Princeznu Pampelišku. Hrála jsem v ní mámu ve svých třiceti letech. A potom znovu asi před deseti lety. Už z toho prvního vystoupení ve mě zůstal tak intenzivní pocit mateřství, který jsem stejně intenzivně cítila tehdy jako později, a v tom je síla autora. Umět tak přesně napsat postavu, že její pocity ti zůstanou nadlouho v paměti. A potom mám ráda všechny ty pohádkové postavy jako jsou čarodějnice, loupežnice, čertice a taky ty kořenářky, které mají svého fištróna.

Vraťme se ještě k dětem jako k divákům.

Jako inscenátoři her pro děti děláme dramaturgicky stále málo. Divadlo pro děti to je přeci to nejdůležitější co můžeme dělat. A zodpovědně. Ne jak bokovku. V tom co z hlediště říkáme dětem by přece nemělo být nic poučného na první pohled, ale děti by si na to měly přijít samy. A měli bychom si vážit jejich pozornosti a vnímavosti. Ale to je pořád dokola. Je opravdu málo dobrých her pro děti. Pro většímu režiséru je hlavním kritériem výběru zda ve hře je nějaká aspoň jedna zajímavá postava, která se hodí pro jeho soubor a dál už nepřemýšlejí.

ARTAMA vydala už celkem osmnáct slušných textů, ale moc je na amatérských jevištích nevidím. Čím to asi je?

Ony to nejsou jednoduché texty. To chce přemýšlet jak na ně. A v tom to asi bude.

Děkuji za rozhovor.

Víte, že...

.... hlediště Tylova divadla při odpoledním představení zaplnily děti z jesenické školy. Přijel jich celý autobus.

.... při zákulisním dohadování odborné poroty byl demokraticky jednomyslně zvolen předsedou poroty Vladimír Zajíc, dramaturg Východočeského loutkového divadla DRÁK.

.... kulinařské výrobky v baru U pánů opravdu zachutnaly! Po moravských vrabcích se jen zaprášilo, a i gulášek dobře konkuruje. Zavínači a utopenci jenom mizí. Pospěšte si, ať na vás něco zbyde a přejeme dobrou chuť!

... v sobotu 12. listopadu nahradí Čtvrté přikázání divadelního rakovnického spolku Tyl herci z DS Dovejvrtky Praha. Na rakovnické jeviště přinesou hru Vítězslava Nezvala Manon Lescaut. S touto hrou se pojí jedna zvláštní událost. Pro rakovnické vystoupení se připravil do jedné z rolí v Rakovníku a mezi divadelníky vůbec velice dobře známý Vladimír Kraus. Hovoří se též o tom, že toto představení bude osvětlovat. Tato zpráva však zatím není potvrzená. Kromě jímého se hovoří též o jeho veliké nervozitě. Držme mu i celému souboru hodně štěstí, ať to dobře dopadne.

... Pavel Stec (Yoko) byl při nákupu zásob velice peskován za koupi kvalitních cigár z tabákového listí. Leč jeho odhad se potvrdil a kuřivo je houfně kupováno návštěvníky Popelky 94. Za tento počin by měl obdržet titul Odhadce divadelních chutí.

(Ovšem reklama udělá také svoje).

... jistě jste si všimli malých bločků o mnoha stránkách v rukách členů domácího souboru. Tyto paperbacky jsou nejčastěji vytahovány při koupi u některého z barů. Tyto knížečky slouží jako kreditní karty a domácí si na ně mohou koupit prakticky cokoli, co je v divadle k prodeji. Nikdo z mimomístních si však nedokáže představit, jak je těžké se z takto vzniklých dluhů vyplatit.

